

BỘ NÔNG NGHIỆP VÀ MÔI TRƯỜNG CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: /BNMT-PC
V/v trả lời ý kiến của Đại biểu Quốc hội
Nguyễn Tạo tại Kỳ họp thứ 9,
Quốc hội khóa XV

Hà Nội, ngày tháng năm 2025

Kính gửi:

- Đại biểu Quốc hội Nguyễn Tạo;
- Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Lâm Đồng.

Từ ngày 17 đến ngày 18 tháng 6 năm 2025, tại phiên thảo luận kinh tế - xã hội Kỳ họp thứ 9, Quốc hội khóa XV, Bộ Nông nghiệp và Môi trường đã nhận được ý kiến của Đại biểu Quốc hội Nguyễn Tạo với nội dung: “*Kiến nghị Chính phủ khẩn trương xử lý tình trạng lãng phí tài nguyên đất đai, đất nông, lâm trường, đất quốc phòng không còn nhu cầu sử dụng, đặc biệt là hiện trạng đất quốc phòng thời kỳ trước để lại, để quá lâu không sử dụng và người dân lấn chiếm canh tác nông nghiệp, định cư.*”

Đề nghị Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo các bộ, ngành, địa phương xử lý dứt điểm đối với diện tích đất các công ty nông, lâm nghiệp đã có quyết định thu hồi nhưng chưa có phương án sử dụng; đất các công ty nông, lâm nghiệp chưa có quyết định thu hồi và chưa có phương án sử dụng theo Nghị quyết số 74/2020/QH15 ngày 15/11/2022 của Quốc hội về đẩy mạnh việc thực hiện chính sách, pháp luật về thực hành tiết kiệm, chống lãng phí, bảo đảm chính sách an cư lập nghiệp cho bà con nông dân, đặc biệt ở trên địa bàn các tỉnh Tây Nguyên”.

Về vấn đề Đại biểu nêu, trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ được giao, Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Môi trường xin báo cáo Đại biểu như sau:

Thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 16 tháng 6 năm 2022 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về “Tiếp tục đổi mới, hoàn thiện thể chế, chính sách, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý và sử dụng đất, tạo động lực đưa nước ta trở thành nước phát triển có thu nhập cao”, Quốc hội đã ban hành Luật Đất đai năm 2024, trong đó quy định cụ thể về chính sách đất đai đối với đồng bào dân tộc thiểu số và về đất do các công ty nông, lâm nghiệp quản lý, sử dụng.

Bên cạnh đó, Nhà nước có chính sách bảo đảm đất sinh hoạt cộng đồng cho đồng bào dân tộc thiểu số phù hợp với phong tục, tập quán, tín ngưỡng, bản sắc văn hóa và điều kiện thực tế của từng vùng, có chính sách hỗ trợ đất đai lần đầu và chính sách hỗ trợ đất đai để đảm bảo ổn định cuộc sống cho cá nhân là người dân tộc thiểu số. Đối với đất có nguồn gốc từ các nông, lâm trường quốc doanh

thì tổ chức rà soát hiện trạng sử dụng để xác định rõ ranh giới, vị trí đất quản lý, sử dụng, bóc tách diện tích sử dụng không đúng mục đích, không sử dụng, sử dụng không hiệu quả và không đúng pháp luật để thu hồi bàn giao cho địa phương để xây dựng phương án đưa đất vào sử dụng hiệu quả, tránh lãng phí nguồn lực đất đai.

Chính phủ đã ban hành Nghị định số 102/2024/NĐ-CP ngày 30 tháng 7 năm 2024 quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Đất đai, trong đó có một mục riêng quy định về đất do các công ty nông, lâm nghiệp quản lý, sử dụng; quy định cụ thể về rà soát, xác định ranh giới, diện tích sử dụng đất của các công ty nông, lâm nghiệp; việc lập, thẩm định, phê duyệt phương án sử dụng đất và tổ chức thực hiện phương án sử dụng đất làm cơ sở cho các địa phương tổ chức triển khai thực hiện. Trong thời gian qua, Chính phủ và các địa phương đã nỗ lực triển khai thực hiện nhiều nhiệm vụ, giải pháp để đổi mới, sắp xếp lại các công ty nông, lâm nghiệp, rà soát đất đai, cắm mốc ranh giới, lập phương án sử dụng đất, cho thuê đất, cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đối với đất đai có nguồn gốc từ các nông, lâm trường quốc doanh với một số kết quả như: (1) Đã thực hiện phần lớn việc rà soát, xác định được cụ thể phạm vi, ranh giới, diện tích trên toàn bộ phần đất của chủ thể quản lý, sử dụng đất, phần đất mà trên thực tế các công ty quản lý được hoặc không quản lý được; (2) Các công ty nông, lâm nghiệp đã rà soát, xây dựng phương án sử dụng đất, trên cơ sở đã tiến hành rà soát đảm bảo phù hợp với hiện trạng, quy hoạch sử dụng đất và quy hoạch 03 loại rừng của địa phương; xác định diện tích đất đai cần giữ lại theo hình thức thuê đất hoặc giao đất. Một số công ty đã tổ chức lại sản xuất theo mô hình kinh doanh tổng hợp, hình thành vùng nguyên liệu tập trung gắn với chế biến; (3) Trên cơ sở rà soát, sắp xếp đất đai gắn sắp xếp tổ chức, các công ty đã bàn giao phần diện tích quy mô lớn về cho địa phương để lên phương án sử dụng, giao cho đồng bào dân tộc thiểu số, các hộ dân ở địa phương không có đất hoặc thiếu đất sản xuất, giao đất hoặc cho thuê đất đối với người có nhu cầu chính đáng đang nhận giao khoán trực tiếp sản xuất nông nghiệp và thực hiện mục tiêu kinh tế xã hội ở địa phương; (4) Công tác quản lý đất đai có nguồn gốc từ nông trường, lâm trường đã dần đi vào nề nếp, Nhà nước đã thiết lập được hồ sơ kỹ thuật và pháp lý quản lý, sử dụng đất ban đầu; hiệu lực, hiệu quả quản lý, sử dụng đất đã từng bước được cải thiện hơn.

Để tiếp tục quản lý hiệu quả công tác quản lý đất do các công ty nông, lâm nghiệp quản lý, sử dụng trong thời gian tới, Bộ Nông nghiệp và Môi trường xác định một số nhóm nhiệm vụ trọng tâm sau:

- Hiện nay, Bộ Nông nghiệp và Môi trường đã tham mưu trình Chính phủ dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung một số điều của các nghị định quy định chi tiết thi hành Luật Đất đai để đáp ứng các yêu cầu thực tiễn cần tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong quá trình tổ chức thi hành, khơi thông nguồn lực đất đai cho phát triển kinh tế - xã hội của đất nước, trong đó đề xuất bổ sung nội dung để giải

quyết đối với trường hợp đất có nguồn gốc nông, lâm trường mà nông, lâm trường đó đã giải thể, phá sản không còn trực tiếp quản lý, sử dụng đất theo hướng: “5. *Đối với trường hợp đất có nguồn gốc nông, lâm trường mà nông, lâm trường hoặc các công ty nông, lâm nghiệp sử dụng đất trước đó đã giải thể, phá sản không còn trực tiếp quản lý, sử dụng đất thì Ủy ban nhân dân cấp tỉnh chỉ đạo việc đo đạc, lập hồ sơ địa chính, đăng ký đất đai và cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu tài sản gắn liền với đất cho các đối tượng đủ điều kiện cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu tài sản gắn liền với đất theo quy định của Luật Đất đai năm 2024 và Nghị định này mà không phải lập phương án sử dụng đất theo quy định tại Điều 181 Luật Đất đai năm 2024 và Nghị định này.*” tại Điều 26 Nghị định số 101/2024/NĐ-CP ngày 29 tháng 7 năm 2024 của Chính phủ quy định về điều tra cơ bản đất đai; đăng ký, cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu tài sản gắn liền với đất và Hệ thống thông tin đất đai

- Bên cạnh đó, Bộ Nông nghiệp và Môi trường sẽ tiếp tục tham mưu cho Chính phủ để báo cáo Bộ Chính trị, Quốc hội ban hành chính sách theo hướng tiếp tục đẩy mạnh việc rà soát đất đai có nguồn gốc từ nông, lâm trường, cương quyết thu hồi đất do các công ty nông, lâm nghiệp không sử dụng, sử dụng không hiệu quả và không đúng quy định pháp luật để bàn giao về địa phương đưa đất vào sử dụng để khai thác tối đa nguồn lực từ đất. Mở rộng các trường hợp sử dụng đất có nguồn gốc từ các nông, lâm trường được công nhận quyền sử dụng đất, được thuê đất để đảm bảo ổn định dân sinh, tạo điều kiện thuận lợi để đồng bào đưa đất vào sử dụng, khai thác có hiệu quả.

- Năm 2025 tập trung thực hiện tổng rà soát hiện trạng đất của các công ty nông, lâm nghiệp đang quản lý, sử dụng có nguồn gốc nông, lâm trường trên địa bàn cấp tỉnh đồng thời với thực hiện kiểm kê đất đai năm 2024 theo Đề án số 817/QĐ-TTg ngày 09 tháng 8 năm 2024 của Thủ tướng Chính phủ để xác định rõ diện tích đất đang sử dụng đúng mục đích; diện tích đất sử dụng không đúng mục đích; diện tích đất không sử dụng; diện tích đất đang giao, giao khoán, khoán trắng, cho thuê, cho mượn, liên doanh, liên kết, hợp tác đầu tư, bị lấn, bị chiếm, đang có tranh chấp để xử lý theo quy định.

- Khi triển khai việc lập và điều chỉnh quy hoạch sử dụng đất của địa phương thì thực hiện hoàn thành việc lập, thẩm định, phê duyệt phương án sử dụng đất của các công ty nông, lâm nghiệp, trong đó bao gồm diện tích đất công ty nông, lâm nghiệp được tiếp tục sử dụng và diện tích đất bàn giao về địa phương để quản lý; khẩn trương cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đối với phần diện tích đất công ty nông, lâm nghiệp được tiếp tục sử dụng theo phương án sử dụng đất đã được phê duyệt; tiếp tục rà soát phần diện tích đất giữ lại của các công ty nông, lâm nghiệp theo phương án sử dụng đất đã được phê duyệt nhưng sử dụng không đúng mục đích, sử dụng chưa hiệu quả trong thời gian dài, hoặc không trực tiếp sử dụng mà giao cho tổ chức, cá nhân khác sử dụng trái pháp luật để xử lý theo quy định hiện hành.

Trên đây là ý kiến trả lời của Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Môi trường về vấn đề Đại biểu quan tâm; trân trọng cảm ơn Đại biểu đã quan tâm đến các vấn đề nông nghiệp và môi trường, đã hỗ trợ Bộ Nông nghiệp và Môi trường hoàn thành nhiệm vụ được giao và kính chúc quý Đại biểu sức khỏe./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Ủy ban Thường vụ Quốc hội (để báo cáo);
- Ủy ban Dân nguyện và Giám sát của Quốc hội;
- Tổng Thư ký Quốc hội;
- Văn phòng Quốc hội;
- Văn phòng Chính phủ;
- Thứ trưởng Lê Minh Ngân;
- Vụ Pháp chế (để tổng hợp);
- Văn phòng Bộ (để đăng tải trên Cổng TTĐT của Bộ);
- Lưu: VT, PC_(Hò Nam).

BỘ TRƯỞNG

Đỗ Đức Duy